

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

rok 2011 je bohatý na legislativní změny, které se dotknou cen a úhrad léčiv. Přispějí tyto změny k lepšímu naplňování cílů lékové politiky? Jak se projeví v lékárnické praxi?

Světová zdravotnická organizace klade lékové politice úkol, který je možné rozdělit na dvě části. První část se zaměřuje na účinnost, bezpečnost a kvalitu léčiv, druhá na zajištění potřebného množství léčiv pro celou populaci. Kvalita léčiv je poměrně dobře měřitelná a při jejím hodnocení převažuje odborné hledisko. Zajištění dostupnosti znamená v podmínkách České republiky výběr léčiv, které budou hrazeny z omezených veřejných zdrojů a určení výše jejich úhrady. Jedná se tedy o silné politické téma.

Od roku 2008 se u nás stanovují ceny a úhrady podle nejnižších cen v Evropské unii. Jak se ale vybírají léky, které budou hrazeny z veřejných zdrojů? Máme systém, který předpokládá, že je možné stanovit úhradu automatickým způsobem podle vzorečku ze zákona. Tedy že existuje objektivní výše úhrady, které je možné se domáhat u soudu. Opomíjí se však nutnost subjektivního výběru hrazených léčiv. Tento rozpor je možná jednou z příčin, proč u nás léková politika nefunguje k všeobecné spokojenosti. Změny, které přináší novelizace zákona o veřejném zdravotním pojištění, se snaží vylepšit a urychlit výpočet úhrady postupem podle zákona, na samotném principu se ale nic nemění.

Z praktického pohledu lékárníka stojí za zmínku změna regulačního poplatku, který se bude nově platit za výdej prvního balení léčivého přípravku hrazeného ze zdravotního pojištění předepsaného na receptu – jednoduše řečeno za recept. V této souvislosti lze očekávat změny ve výpočtu ceny léčiv a zrušení odpočtů. V souvislosti s plánovaným zvyšováním sazby DPH byl přijat princip tzv. „jádrové úhrady“. Ve správním řízení se již nebude stanovovat úhrada pro konečného spotřebitele, ale pouze úhrada na úrovni ceny výrobce, ke které se bude následně dopočítávat platná výše sazby DPH a obchodní přírážky. Změní se pravidla vykonatelnosti rozhodnutí o ceně a úhradě, která by měla přispět k výraznému omezení vydávání opravných Seznamů hrazených léčiv, a tedy k omezení retroaktivity změn úhrad. Velkou neznámou je dopad výsledků úhradové soutěže. Výrobci budou v elektronické aukci nabízet nižší úhradu a zároveň se zaváží, že budou lék dodávat za cenu nepřekračující nabídnutou úhradu. Vítěz získá úhradu, kterou nabídl v soutěži, ostatní pouze 75 % úhrady vítěze. Dojde ke změnám v podílu jednotlivých výrobců na trhu? Dosáhne se v soutěži takového snížení ceny, které ohrozí příjem lékárny závislý na obchodní přírážce?

O kvalitě legislativního procesu vypovídá vložení zcela nového ustanovení, které zakazuje poskytování jakýchkoliv bonusů v souvislosti s výdejem hrazených léčiv v jedné novele, aby v další novele s odstupem tří měsíců bylo toto pravidlo téměř paralyzováno. Stejně tak v první novele došlo k vyřazení léků s cenou do 50 Kč z úhrad. Ve druhé se zase vrátily zpět, ale vyřazeny byly všechny léky, které je možné vydávat bez lékařského předpisu.

Čeká nás období, ve kterém se do praxe uvede řada legislativních novinek najednou. Náročnost situace bude o to větší, že dosud neexistuje všeobecně přijímaný recept na vypořádání se s dopady změn na financování lékárenské péče.

Přesto jsem optimista a přeji nám všem úspěšné proplutí nástrahami příštích měsíců. Pokud budeme schopni jednotně prosazovat svoje požadavky, můžeme upevnit naše postavení ve zdravotnickém systému.

Mgr. Martin Mátl

Mgr. Martin Mátl

Česká lékárnická komora

Rozárčina 1 422/9, P.O. BOX 64, 140 02 Praha 4

matl@klikni.cz